UCHWAŁA NR XL/294/2026

RADY MIEJSKIEJ MIĘDZYCHODU

z dnia 27 października 2026 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 662 z późn. zm.) oraz art. 9 ust. 2 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. *o petycjach* (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 870) Rada Miejska Międzychodu uchwala, co następuje:

§ 1. Po przeprowadzeniu przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej Międzychodu postępowania wyjaśniającego petycję z dnia 21 września 2026 r. skierowaną do Rady Miejskiej Międzychodu w sprawie transmisji i nagrywania posiedzeń komisji Rady Miejskiej Międzychodu uznaje się za niezasadną.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Miejskiej Międzychodu do zawiadomienia podmiotu wnoszącego petycję o sposobie załatwienia petycji poprzez przekazanie niniejszej uchwały wraz z uzasadnieniem.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej Międzychodu
Dariusz Nowak

Signature Not Verified

Dokument podpisany przez Dariusz Nowak; Gmina Międzychód, Przewodniczący Rady Miejskiej
Data: 2026.11.03 11:11:44 CET

UZASADNIENIE

W dniu 21 września 2026 r. złożona została petycja w sprawie transmisji i nagrywania posiedzeń komisji Rady Miejskiej Międzychodu.

Autor petycji wskazał, że art. 11b ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 662 z późn. zm.) stanowi o tym, że działalność organów gminy – w tym komisji – jest jawna, a mieszkańcy mają prawo wstępu na ich posiedzenia. Zdaniem autora w praktyce jednak nie każdy ma możliwość uczestniczenia w komisjach osobiście – ze względu na pracę, obowiązki, czy godziny obrad. W jego ocenie transmisje online są dziś standardem zapewniającym realny dostęp do informacji publicznej. Z tych przyczyn autor wniósł o wprowadzenie transmisji na żywo posiedzeń komisji, nagrywanie obrad i udostępnianie ich w internecie, stworzenie łatwo dostępnego archiwum nagrań dla mieszkańców. Wskazał, że w jego ocenie jawność powinna być standardem a nie wyjątkiem.

Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. *o petycjach* (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 870) petycja złożona do organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego jest rozpatrywana przez ten organ.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* oraz Statutem Gminy Międzychód, rozpatrywanie petycji jest przedmiotem działania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej Międzychodu. Petycja została przekazana Komisji celem przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego.

Stosownie do art. 10 ust. 1 ustawy *o petycjach*, petycja powinna być rozpatrzona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia jej złożenia.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej Międzychodu na posiedzeniu w dniu 29 września 2026 r. zapoznała się z treścią petycji i wyraziła swoje stanowisko, które stanowiło podstawę do sporządzenia projektu uchwały.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 zdanie pierwsze i ust. 2 *Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej* obywatel ma prawo do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne, przy czym prawo do uzyskiwania informacji obejmuje dostęp do dokumentów oraz wstęp na posiedzenia kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów, z możliwością rejestracji dźwięku lub obrazu. Przepis ten ustanawia konstytucyjny standard jawności życia publicznego, dookreślany przez ustawy. Ustawami tymi, w niniejszej sprawie, są w szczególności ustawa z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (dalej również jako „u.s.g.") i ustawa z dnia 6 września 2001 r. *o dostępie do informacji publicznej* (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 902 z późn. zm., dalej także jako „u.d.i.p.").

Ustawa *o samorządzie gminnym* stanowi, że organami gminy są rada gminy oraz wójt (art. 11a ust. 1 u.s.g.), natomiast komisje są powoływane przez radę ze swego grona do określonych zadań i podlegają radzie, przedkładając jej plan pracy oraz sprawozdania z działalności. W posiedzeniach komisji mogą uczestniczyć radni niebędący jej członkami z prawem zabierania głosu w dyskusji i składania wniosków bez prawa udziału w głosowaniu (art. 21 u.s.g.). Obowiązkowo należy powołać komisję rewizyjną (art. 18a u.s.g.) i komisję skarg, wniosków i petycji (art. 18b u.s.g.), natomiast pozostałe komisje są powoływane fakultatywnie. Komisje nie są samodzielnymi organami gminy pochodzącymi z powszechnych wyborów, lecz organami wewnętrznymi (pomocniczymi) rady gminy.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 u.d.i.p., posiedzenia kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów są jawne i dostępne. Zgodnie z art. 18 ust. 2 u.d.i.p. posiedzenia kolegialnych organów pomocniczych (tj. m.in. komisji) są jawne i dostępne, o ile stanowią tak przepisy ustaw albo akty wydane na ich podstawie lub gdy organ pomocniczy tak postanowi.

Zgodnie z art. 11b ust. 1 i 2 u.s.g. działalność organów gminy jest jawna, a jawność ich działania obejmuje w szczególności prawo obywateli do uzyskiwania informacji, wstępu na sesje rady gminy i posiedzenia jej komisji, a także dostępu do dokumentów wynikających z wykonywania zadań publicznych, w tym protokołów posiedzeń organów gminy i komisji rady gminy. Ograniczenia jawności mogą wynikać wyłącznie z ustaw.

Zgodnie z art. 20 ust. 1b u.s.g. obowiązkowe jest transmitowanie i utrwalanie obrad rady gminy za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk, przy czym nagrania obrad są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej gminy oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty.

Mając na uwadze wyżej powołane przepisy, należy dostrzec, że ustawodawca zapewnił jawność prac komisji przez wprowadzenie gwarancji wstępu na posiedzenia i dostępu do dokumentów. Uprawnienia te może realizować każdy. Ustawodawca nie przewidział natomiast obowiązku transmisji posiedzeń komisji (nie objął ich zakresem art. 20 ust. 1b u.s.g.). Skoro taki obowiązek został wyraźnie przewidziany dla sesji rady, a nie został analogicznie ustanowiony w przypadku komisji (organów pomocniczych), należy przyjąć, że było to rozróżnienie świadome i celowe. Nie ma zatem podstaw do twierdzenia, że standard konstytucyjny lub ustawowy wymaga traktowania posiedzeń komisji identycznie jak sesji pod rygorem uznania braku prowadzenia transmisji za działanie niezgodne z prawem, ograniczające stosowanie art. 61 Konstytucji RP. Wszystkie wymienione tam uprawnienia mogą być realizowane niezależnie od tego czy komisja (przewodniczący) jednostronnie zdecyduje nagrywać lub transmitować posiedzenie.

Rozpatrując petycję, Komisja wzięła pod uwagę, że posiedzenia komisji odbywać się mogą poza wyposażoną w sprzęt nagrywający salą sesyjną, a także poza budynkiem Urzędu Miasta i Gminy. W takiej sytuacji zapewnienie nagrywania posiedzenia (a tym bardziej jego transmisja) wymagałoby co najmniej poniesienia dodatkowych nakładów organizacyjnych i finansowych związanych z zapewnieniem sprzętu oraz obsługi technicznej.

Za istotny argument uznano również konieczność ochrony danych osobowych oraz prywatności osób fizycznych. Na posiedzeniach komisji rozpatrywane bywają sprawy dotyczące konkretnych mieszkańców, w szczególności skargi, w których istotnym elementem stanu faktycznego mogą być dane osobowe i informacje z życia prywatnego. Nie zawsze istnieją przy tym ustawowe podstawy do ograniczenia jawności posiedzenia. Zdarza się również, że rozpoznanie sprawy wymaga przedstawienia szerszego kontekstu, co może wiązać się z koniecznością posługiwania się danymi osobowymi oraz informacjami należącymi do sfery prywatności mieszkańców. Należy przy tym odróżnić przetwarzanie takich danych w zakresie niezbędnym do realizacji ustawowych zadań komisji (z poszanowaniem zasad wynikających z art. 5 oraz przy istnieniu odpowiedniej podstawy z art. 6, a w razie potrzeby również art. 9 i 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679) od ich publicznego udostępniania w ramach transmisji na żywo. W przypadku transmisji brak jest realnej możliwości wyeliminowania lub anonimizacji danych, które mogą zostać ujawnione w toku wypowiedzi uczestników posiedzenia (zarówno radnych, jak i zaproszonych gości). O ile podczas sesji rady, mającej charakter bardziej formalny i końcowy, możliwość ujawnienia takich danych jest co do zasady mniejsza, o tyle podczas prac komisji ryzyko to jest istotnie wyższe ze względu na ich roboczy charakter. Przewodniczący komisji, mimo podjęcia wszelkich środków ostrożności, mogą nie być w stanie zagwarantować, iż w toku transmitowanych na żywo obrad nie dojdzie do wypowiedzenia danych, które wymagają anonimizacji przed ich udostępnieniem. Nie można tracić z pola widzenia, że posiedzenie musi być odpowiednio zaplanowane w odniesieniu do forum na jakim prowadzona jest debata publiczna oraz zakresu przetwarzanych danych. Każdorazowa decyzja o transmitowaniu posiedzeń komisji wymaga przeprowadzenia osobnej analizy ryzyka ujawnienia danych osobowych w odniesieniu do tematyki posiedzenia (ustalenia co może być przedmiotem obrad z uwagi na możliwość ujawnienia danych osobowych).

Powyższe może stać na przeszkodzie wprowadzeniu bezwzględnego obowiązku nagrywania wszystkich posiedzeń komisji. Należy przy tym wyrazić nadzieję, że jeśli taki miałby zostać wprowadzony automatycznie przez ustawodawcę, zostanie uczynione zadość postulatom wprowadzenia odpowiednich instrumentów umożliwiających wypełnienie tego obowiązku z uwzględnieniem tych wynikających z ochrony danych osobowych, ochrony prywatności oraz mając na względzie ograniczenie ryzyka przenoszenia debaty poza sformalizowane gremia. Rolą ustawodawcy będzie wówczas przyjęcie odpowiednich rozwiązań. O tym, że takie ryzyka są powszechne świadczy zwracanie na nie uwagi w debacie samorządowej.

Ostatecznie zauważono, że miejscem podejmowania formalnych rozstrzygnięć (uchwał, stanowisk) jest sesja rady gminy, natomiast komisje jako organy pomocnicze pełnią przede wszystkim funkcję roboczą. Na posiedzeniach radni mają możliwość dokonania pogłębionej analizy, zgłaszania wątpliwości, testowania argumentów, czy rozważania różnych wariantów rozstrzygnięcia, niejednokrotnie także przez prezentowanie

kontrargumentów wobec własnego wstępnego poglądu. Taki sposób procedowania służy wypracowaniu stanowiska przed jego przedstawieniem podczas sesji. Dyskusja prowadzona na posiedzeniu komisji nie musi odzwierciedlać ostatecznego stanowiska poszczególnych radnych. Wprowadzenie bezwzględnego obowiązku nagrywania, transmitowania i publicznego udostępniania wszystkich posiedzeń komisji mogłoby sprawić, że wypowiedzi mające charakter roboczy, hipotetyczny lub polemiczny mogłyby zacząć funkcjonować w przestrzeni publicznej jako stanowiska definitywne, a następnie mogłyby być wykorzystywane w debacie publicznej w oderwaniu od tonu i zamierzenia całej dyskusji. To z kolei może rodzić ryzyko usztywnienia debaty, rezygnacji przez uczestników posiedzenia z formułowania pytań i kontrargumentów, co osłabiałoby funkcję komisji jako forum analitycznego. Niezamierzonym skutkiem tego mogłoby być przenoszenie części debaty poza obrady, co pozostawałoby w sprzeczności z postulatem rozszerzenia jawności.

Komisja przeanalizowała również praktyczne, techniczne i finansowe konsekwencje ewentualnego wprowadzenia transmisji wszystkich posiedzeń komisji Rady Miejskiej Międzychodu. Posiedzenia komisji nie zawsze odbywają się w sali sesyjnej wyposażonej w urządzenia umożliwiające rejestrację i transmisję obrad. Mogą odbywać się także w innych pomieszczeniach lub poza budynkiem Urzędu Miasta i Gminy. Zwrócono uwagę, że realizacja postulatu zawartego w petycji nie ograniczałaby się wyłącznie do wykorzystania sprzętu znajdującego się obecnie w sali sesyjnej. Konieczne byłoby uwzględnienie dodatkowych kosztów związanych z usługą streamingu, tj. przesyłaniem obrazu i dźwięku na żywo w Internecie, przechowywaniem i udostępnianiem nagrań archiwalnych, a także przygotowywaniem transkrypcji nagrań. W przypadku posiedzeń komisji odbywających się poza siedzibą Urzędu Miasta i Gminy należałoby ponadto zapewnić odpowiedni sprzęt i obsługę techniczną, w szczególności kamerę wraz z obsługą operatorską oraz mikrofony przenośne. Możliwość przeprowadzenia transmisji uzależniona byłaby również od dostępu do odpowiedniego łącza internetowego w miejscu posiedzenia. W przypadku jego braku konieczne byłoby zastosowanie dodatkowych rozwiązań technicznych umożliwiających przeprowadzenie transmisji, co generowałoby kolejne koszty. Komisja zwróciła przy tym uwagę, że do kosztów bezpośrednich należałoby doliczyć nakład pracy związany z techniczną obsługą transmisji, przygotowaniem i publikacją materiałów, ich archiwizacją, a także zapewnieniem zgodności całego procesu z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych.

Zdaniem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej Międzychodu jawność życia publicznego pozostaje wartością istotną i podlegającą ochronie. Nieuwzględnienie petycji nie oznacza ograniczenia jawności prac którejkolwiek komisji i nie może być z powyższym utożsamiane. Posiedzenia pozostają jawne, dostęp do dokumentów i protokołów podlega zapewnieniu zgodnie z obowiązującymi przepisami, a mieszkańcy oraz media mogą w posiedzeniach uczestniczyć i relacjonować ich przebieg w sposób określony w art. 61 ust. 2 *Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej*.

Z powyższych przyczyn postanowiono jak na wstępie.

Przewodniczący Rady Miejskiej Międzychodu

Dariusz Nowak